

Sygn. akt I C 169/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lipca 2022 r.

Sąd Rejonowy w Piszcu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Anna Gajewska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Judyta Masłowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 lipca 2022 r. w P.

sprawy z powództwa (...) Bank S. A. z siedzibą we W.

przeciwko A. K.

o zapłatę

o r z e k a

I. Oddala powództwo.

II. Zasądza od powoda (...) Bank S.A. z siedzibą we W. na rzecz pozwanego A. K. kwotę 1 800,00 zł (jeden tysiąc osiemset złotych 0/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za czas od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 169/22

UZASADNIENIE

(...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wytoczyła powództwo przeciwko A. K. o zapłatę kwoty 7 818,99 złotych, na którą składa się:

- 7 300,16 złotych tytułem wymagalnej kwoty kapitału wraz z dalszymi odsetkami liczonymi od 12 stycznia 2022 roku do dnia zapłaty w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie,

- 478,91 złotych tytułem odsetek umownych i karnych, naliczonych od dnia wystawienia pozwu tj. 11 stycznia 2022 roku, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, zgodnie z art. 481 § 2 k.c. oraz 482 k.c., liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- 39,92 złotych tytułem zryczałtowanej opłaty za pakiet usług bankowych, na obciążenie, którą pozwany wyraził zgodę w umowie.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że w dniu 1 lutego 2019 roku pomiędzy pozwanym A. K. a stroną powodową (...) Bank Spółką Akcyjną została zawarta umowa pożyczki nr (...).

Pozwany zobowiązał się spłacać pożyczkę z 1 lutego 2019 roku w 60 comiesięcznych ratach. Do dnia wniesienia pozwu należność wynikająca z przedmiotowej umowy nie została w całości spłacona. W związku z rażącym naruszeniem przez

pozwanego warunków umowy – brak spłat, bank wypowiedział umowę. Po upływie okresu wypowiedzenia, w dniu 22 grudnia 2021 roku całe zobowiązanie zostało postawione w stan natychmiastowej wymagalności. Pomimo upływu wyznaczonego przez powoda terminu spłaty zobowiązania pozwany nie zwrócił całości zobowiązania.

Pozwany A. K., w odpowiedzi na pozew, wniósł o oddalenie powództwa w całości. Ewentualnie wniósł o rozłożenie zadłużenia pozwanego na 156 równych rat.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany przyznał, że zawarł z powódką umowę o kredyt gotówkowy nr (...). Powódka udzieliła pozwanemu kredyt w wysokości 10 857,09 złotych obejmujący:

- 1) kredyt konsumpcyjny w wysokości 2 700 złotych,
- 2) środki przeznaczone na spłatę zobowiązań wobec powoda w wysokości 5 000,74 złotych,
- 3) koszt dodatkowej usługi – składki ubezpieczenia w wysokości 1 153,02 złotych,
- 4) koszt dodatkowej usługi – składki ubezpieczenia assistance w wysokości 582 złotych,
- 5) prowizji za udzielony kredyt w wysokości 1 410,34 złotych,
- 6) dodatkowa opłata za sposób przekazania środków w wysokości 10,99 złotych.

Pozwany podkreślił, że w kwocie zobowiązania w wysokości 10 857,09 złotych tylko kwota 7 700,74 złotych stanowi kredyt, bowiem pozostała część zobowiązania w wysokości 3 156,35 złotych stanowi koszty pozaodsetkowe: składki na ubezpieczenie oraz prowizję.

W zamian za wypłacony kredyt gotówkowy w wysokości 7 700,74 złotych pozwany został zobowiązany do zwrotu kwoty 13 929,06 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości 17,29 % w skali roku.

Pozwany nie miał żadnych możliwości negocjowania warunków umowy, a warunkiem udzielenia kredytu w wysokości 7 700,74 złotych było zawarcie za pośrednictwem powódki, przedstawiciela ubezpieczyciela, umów ubezpieczenia na życie i assistance, których łączny koszt wyniósł 1 735,02 złotych.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 1 lutego 2019 roku pomiędzy A. K., (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą we W. została zawarta umowa o kredyt gotówkowy plus nr (...).

Bank udzielił A. K. kredytu w wysokości 10 857,09 złotych obejmującego środki na cele konsumpcyjne 2 700 złotych, środki przeznaczone na spłatę zobowiązań finansowych 5000,74 złotych, środki przeznaczone na sfinansowanie składki z tytułu ubezpieczenia na życie 1 153,02 złotych, środki przeznaczone na sfinansowanie prowizji banku za udzielenie kredytu 1 410,34 złotych, środki przeznaczone na sfinansowanie składki z tytułu assistance 582 złotych oraz środki przeznaczone na sfinansowanie opłaty za wybrany przez kredytobiorcę sposób przekazania środków przeznaczonych na cele konsumpcyjne 10,99 złotych.

Odsetki z tytułu udzielonego kredytu wynoszą ogółem 3 071,97 złotych. Całkowity koszt kredytu wynosi 4 493,30 złotych. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania 17,29%.

Kredytobiorca miał dokonywać spłat w 60 ratach do 25 każdego miesiąca, począwszy od miesiąca marca 2019 roku. Wysokość 59 rat miała wynosić 237,14 złotych, wysokość ostatniej raty korygującej miała wynosić 237,20 złotych.

(dowód: umowa o kredyt k. 12-13v, tabela opłat k. 14)

Pismem z 3 lipca 2019 roku (...) Bank Spółka Akcyjna poinformowała A. K. o braku spłaty.

Pismem z Spółka wezwała A. K. do zapłaty kwoty 477,53 złotych.

(...) Bank Spółka Akcyjna wzywała A. K. do zapłaty pismem 11 lutego 2020 roku, pismem z 8 stycznia 2021 roku, pismem z 19 stycznia 2021 roku, pismem z 18 czerwca 2021 roku, a także pismem z 5 października 2021 roku.

Pismem z 10 listopada 2021 roku (...) Bank Spółka Akcyjna wypowiedziała A. K. umowę nr (...). Wypowiedzenie zostało doręczone 17 listopada 2021 roku.

(dowód: pismo z 3.07.2019r. k. 15, wezwanie do zapłaty k. 16, wezwanie do zapłaty k. 19, wezwanie do zapłaty k. 20, ostateczne wezwanie do zapłaty k. 24, oświadczenie o wypowiedzeniu umowy k. 25)

A. K. nie miał wpływu na treść zawartej umowy. Nie otrzymał umowy ubezpieczenia.

(dowód: zeznania A. K. e-protokół z 6.07.2022r. [00:07:26] k. 73)

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał decyzję nr (...), w której to uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działania (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. polegające na wprowadzaniu konsumentów w błąd co do proporcji pomiędzy całkowitym kosztem kredytu a całkowitą kwotą kredytu, poprzez prezentowanie w umowach kredytu konsumenckiego oraz dołączonych do nich formularzach informacyjnych, informacji o całkowitej kwocie kredytu obliczonej przy założeniu, że powinna ona uwzględniać kredytowane koszty kredytu – składkę ubezpieczeniową, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową i nakazał zaniechanie jej stosowania.

(dowód: decyzja k. 72)

Sąd zważył, co następuje:

Żądania powoda nie można było uznać za zasadne.

Wprawdzie pozwany nie kwestionował zawarcia z powódką przedmiotowej umowy pożyczki nr (...). Nie kwestionował również, że na skutek niewywiązywania się przez niego z umowy, została mu ona wypowiedziana.

Pozwany zakwestionował jednak istnienie umowy ubezpieczenia, wskazując, że nigdy nie otrzymał umowy ubezpieczenia, a także, że nie wie, kto w istocie jest ubezpieczycielem.

Pozwany podniósł nadto, że postanowienia umowy o kredyt gotówkowy nr (...) z 1 lutego 2019 roku zawierają klauzule abuzywne w rozumieniu art. 3851 § 1 k.c. W konsekwencji nie wiążą one pozwanego, zaś roszczenie powoda pozbawione jest w tym zakresie podstawy prawnej.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Tak więc w niniejszej sprawie na powódce spoczywał obowiązek udowodnienia faktów uzasadniających jej roszczenie, a ponadto w myśl art. 232 kpc ciążył na niej obowiązek wskazywania dowodów, z których wywodziła skutki prawne.

Należy podkreślić, iż do zamknięcia rozprawy powód, zastąpiony przez profesjonalnego pełnomocnika, nie przedłożył dokumentu umowy ubezpieczenia indywidualnego oraz assistance, pomimo zobowiązania do dokonania tej czynności ze strony Sądu.

Brak wskazanych dowodów uniemożliwia poczynienie przez Sąd ustaleń co do wysokości zobowiązania pozwanego.

W konsekwencji powyższego przedłożone przez powódkę zestawienie wpłat (k. 64) nie może stanowić wystarczającego dowodu uzasadniającego uwzględnienie żądania pozwu w niniejszej sprawie w żądanej wysokości. Nadto, zestawienie wpłat na gruncie postępowania cywilnego stanowi jedynie dokument prywatny, a jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c. jest dowodem wyłącznie na to, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w

jego treści i podlega ocenie na równi z pozostałymi dowodami. Na podstawie tego dokumentu nie można sformułować domniemania, że stwierdzone w nim okoliczności są zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy.

Odnosnie inicjatywy dowodowej Sąd Rejonowy w Piszcu w pełni podziela utarte orzecznictwo Sądu Najwyższego wyrażające się w tezie: „Rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).” (vide wyrok SN z 17 XII 1996r., I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76; podobnie również wyrok sądu apelacyjnego w Białymstoku z 21 X 2003 r., I A Ca 516/03, OSP 2004/9/118; wyrok SN z 7 X 1998r., II UKN 244/98, OSNP 1999/20/662).

Na marginesie należy wskazać, że zgodnie z przepisem art. 385¹ k.c., postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (§1). Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie (§2). Nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§3). Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (§4).

W ocenie Sądu obciążenie pozwanego pozaodsetkowymi kosztami kredytu w wysokości 40% kwoty udzielonej pożyczki, narusza interesy konsumenta oraz kształtuje jego prawa w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, a tym samym stanowi klauzulę niedozwoloną w rozumieniu art. 385¹ k.c. i winno być uznane za godzące w równowagę kontraktową tego stosunku. Skutkuje to zatem jego bezskutecznością w zakresie wysokości omawianej prowizji. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 marca 2007 r. (III SK 21/06, z 29 VIII 2013 I CSK 660/12) wskazał, iż ocena abuzywności postanowienia wzorca umownego w ramach kontroli abstrakcyjnej wymaga dokonania przez sąd weryfikacji "przyzwoitości" konkretnej klauzuli. Sąd musi zbadać, czy oceniane postanowienie wzorca jest sprzeczne z ogólnym wzorcem zachowań przedsiębiorców wobec konsumentów. Powinien ustalić, jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w braku takiej klauzuli. Jeżeli konsument byłby - na podstawie ogólnych przepisów - w lepszej sytuacji, gdyby konkretnego postanowienia wzorca nie było, należy przyjąć, że ma ono charakter abuzywny.

Zdaniem Sądu wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytów, jaką obciążenia pozwanego domagała się strona powodowa, jest nazbyt wygórowana. W ocenie Sądu wskazane postanowienie umowy jest także sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, to jest z zasadami uczciwości i rzetelności kupieckiej.

W tym stanie rzeczy, uznając, iż powód nie dowiódł swojego roszczenia, Sąd powództwo oddalił.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz.U. z 2018 r., poz. 265) oraz art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W tym przypadku jest to kwota 1 800 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.